Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2015

CUNTASAÍOCHT – ARDLEIBHÉAL

(400 marc)

DÉ LUAIN 15 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 2.00 – 5.00

Tá an páipéar seo leagtha amach ina 3 Roinn:

Roinn 1: **Cuntasaíocht Airgeadais** (120 marc).
Tá ceithre cheist sa roinn seo (Uimhir 1 - 4). Tá 120 marc ag gabháil leis an gcéad cheist agus 60 marc an ceann ag gabháil leis na trí cheist eile. Ba chóir d'iarrthóirí **CEIST 1 amháin** a fhreagairt NÓ tabhairt faoi **DHÁ** cheann ar bith de na trí cheist eile as an roinn seo.

Roinn 2: **Cuntasaíocht Airgeadais** (200 marc).
Tá trí cheist sa roinn seo (Uimhir 5 - 7). Tá 100 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí **DHÁ** cheann ar bith de na ceisteanna a fhreagairt.

Roinn 3: **Cuntasaíocht Bhainistíochta** (80 marc).
Tá dhá cheist sa roinn seo (Uimhir 8 agus 9). Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí ceann **AMHÁIN** de na ceisteanna seo a fhreagairt.

Áireamháin
Is ceadmhach áireamháin a úsáid agus na ceisteanna ar an bpáipéar seo á bhfreagairt. Tá sé fíorthábhachtach go dtaispeánfar an t-oibriú amach s(n)a f(h)reagarleabha(i)r sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt ar obair atá ceart.

ROINN 1 (120 marc)
Freagair **Ceist 1** NÓ **DHÁ** cheist ar bith eile

1. Cuntais Chríochnaitheacha Cuideachta

Tá Caipiteal Údaraithe de €1,500,000 ag Melba Teo., roinnte ina 1,100,000 Gnáthscair ar €1 an ceann agus 400,000 Scair Thosaíochta 4% ar €1 an ceann. Baineadh an Comhardú Trialach seo a leanas as a leabhair ar 31/12/2014:

	€	€
Foirgnimh ar a gcostas	713,000	
Veaineanna seachadta (costas €250,000)	170,000	
Lascaine (Glan)		12,200
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2014	62,200	
Stoic ar lámh 01/01/2014	74,500	
Ús bintiúir do na chéad sé mhí	16,200	
Infheistíochtaí 3% 01/01/2014	350,000	
Paitinní (ioncam infheistíochta 4 mhí san áireamh)	21,500	
Ceannacháin agus díolacháin	1,120,000	1,495,000
Díbhinní íoctha	25,000	
Soláthar in aghaidh drochfhiach		4,000
Féichiúnaithe agus creidiúnaithe	99,200	81,100
Banc		50,000
Tuarastail agus speansais ghinearálta (fionraí san áireamh)	231,100	
Bintiúir 8%		400,000
Scairchaipiteal eisithe – gnáthscaireanna		500,000
– scaireanna tosaíochta 4%		300,000
CBL		5,000
Fógraíocht	9,600	
Cúlchiste caipitil		45,000
	2,892,300	2,892,300

Tá an t-eolas agus na treoracha seo a leanas le cur san áireamh:

(i) Bhí luach €80,400 ar an stoc ar a chostas ar 31/12/2014 – cuimsíonn an figiúr seo stoc damáistithe a chosain €6,600 ach a bhfuil luach glan inréadaithe de €3,200 anois air.

(ii) Tá paitinní, a chuimsíonn ioncam infheistithe 4 mhí, le díscríobh thar thréimhse 5 bliana ag tosú in 2014.

(iii) Tarlaíonn an figiúr don fhionraí toisc gur breacadh figiúr mícheart d'ús bintiúir (cé go ndearnadh an iontráil cheart sa chuntas bainc) agus lascaine €400 a lamháladh nár breacadh ach sa chuntas lascaine amháin.

(iv) Le linn na bliana, scrios dóiteán stoc a chosain €6,000. Bhí an chuideachta árachais sásta €5,000 a íoc mar chúiteamh.

(v) Soláthar le déanamh in aghaidh dímheasa ar veaineanna seachadta ar ráta bliantúil 15% dá gcostas ó dháta a gceannaigh go dtí dáta a ndíola. NÓTA: Ar 31/03/2014, trádáladh isteach veain seachadta a chosain €30,000 ar 31/03/2011, in aghaidh veain nua a chosain €56,000. Lamháladh €8,000 i leith na seanveain. Iontráladh an seic ar ghlanmhéid an bhirt seo sa chuntas bainc, ach caitheadh go hearráideach leis mar cheannachán stoc trádála. Ba iad seo amháin na hiontrálacha a rinneadh sna leabhair maidir leis an mbeart seo.

(vi) Ceannaíodh trádstóras nua le linn na bliana ar €100,000 móide CBL 13%. Iontráladh an méid a íocadh leis an díoltóir sa chuntas foirgneamh. Ní dhearnadh iontráil ar bith sa chuntas CBL.

(vii) Baineadh an figiúr bainc sa Chomhardú Trialach as cuntas bainc an ghnólachta. Tá ráiteas bainc, dar dáta 31/12/2014, tagtha isteach agus rótharraingt de €46,690 á léiriú ann, áfach. Tháinig na neamhréitigh seo a leanas chun solais nuair a cuireadh an cuntas bainc agus an ráiteas bainc i gcomparáid lena chéile:
1. Íocadh ioncam infheistíochta dhá mhí go díreach isteach sa bhanc.
2. Glacadh le híocaíocht ó leachtaitheoir go díreach isteach sa bhanc. Ba é seo an chéad íocaíocht agus an íocaíocht deiridh de 25c san euro maidir le fiach €4,000.
3. Seic ar €560 a eisíodh chuig gnólacht fógraíochta, ní raibh sé seachadta chun íoctha faoi 31/12/2014.

(viii) Tá na Stiúrthóirí ag moladh:
1. Gur chóir soláthar a dhéanamh d'Ioncam Infheistíochta agus d'Ús Bintiúir dlite araon.
2. Gur chóir soláthar in aghaidh drochfhiach a choigeartú go dtí 4% de na féichiúnaithe.
3. Gur chóir dímheas a dhéanamh ar fhoirgnimh de réir 2% dá gcostas.
4. Gur chóir coimisiún bónais 3% ar gach díolachán os cionn €900,000 a íoc leis an stiúrthóir bainistíochta agus 5% sa bhreis i leith gach díolacháin os cionn €1,200,000.

Iarrtar ort iad seo a leanas a ullmhú:

(a) Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2014. (75)

(b) Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2014. (45)

(120 marc)

2. Dímheas ar Shócmhainní Seasta

Ullmhaíonn Euro Teo., déantóir éadaí spóirt, a gcuntais deiridh go dtí 31 Nollaig gach bliain. Is é polasaí na cuideachta é a cuid innealra a dhímheas de réir méid chothroim thar thréimhse 10 mbliana. Meastar an dramhluach ag 5% de phraghas tosaigh an mheaisín. Cuirtear dímheas i bhfeidhm ón dáta ceannaigh go dtí an dáta díola.
(Áirítear na suimeanna go dtí an euro is gaire.)

Ar 01/01/2013, bhí na meaisíní seo a leanas ag Euro Teo.:

Uimh. 1 a ceannaíodh ar 01/07/2010 ar €50,000
Uimh. 2 a ceannaíodh ar 01/09/2011 ar €65,000
Uimh. 3 a ceannaíodh ar 01/01/2012 ar €75,000

Ar 01/03/2013, milleadh Meaisín Uimh. 1 mar thoradh ar mhífheidhm a scrios braiteoir an mhótair go hiomlán. D'íoc an chuideachta árachais €25,000 mar chúiteamh ar an damáiste seo agus fuarthas €500 ó mhangaire dramh-mhiotail ar dhíolachán an mheaisín. Ar an dáta céanna, ceannaíodh meaisín nua, Uimh. 4, ar chostas €60,000 le cur in ionad Mheaisín Uimh. 1.

Rinneadh mionathrú ar mhótar mheaisín Uimh. 3 ar 01/01/2014 ar chostas €4,000 chun a tháirgiúlacht a mhéadú. Is é an dímheas i leith an mhionathraithe seo ná €475 sa bhliain,

Ar 01/04/2014, trádáladh isteach Meaisín Uimh. 2 ar €27,500 in aghaidh Meaisín Nua, Uimh. 5, a chosain € 55,000. Íocadh iarmhéid an phraghais cheannaigh láithreach. Chosain seachadadh an mheaisín €2,000 agus chosain sé €400 é a shuiteáil.

Iarrtar ort na cuntais seo a leanas, mar aon leis an oibriú amach, a thaispeáint do gach ceann den dá bhliain 2013 agus 2014:

(a) Cuntas an Innealra. (6)
(b) An Cuntas Soláthair in aghaidh Dímheasa. (32)
(c) An Cuntas Diúscartha Innealra. (14)
(d) (i) Mínigh cén fáth a ngearrann cuideachta dímheas nuair a bhíonn an brabús á ríomh.
(ii) Liostaigh na tosca ba chóir a chur san áireamh nuair a bhíonn an polasaí dímheasa maidir le sócmhainn ar leith á shocrú. (8)

(60 marc)

3. Ráiteas Táblach

Léirítear staid airgeadais Vata Teo., grósaeir, ar 01/01/2014 sa chlár comhardaithe seo a leanas:

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 01/01/2014				
	Costas	**Dímheas go dáta**	**Glan**	**Iomlán**
Sócmhainní Seasta	**€**	**€**	**€**	**€**
Cáilmheas (costas €55,000)				45,000
Talamh & foirgnimh	690,000	55,100	634,900	
Trealamh	30,000	2,500	27,500	
Veaineanna seachadta	86,000	32,000	54,000	
	806,000	89,600	716,400	716,400
				761,400
Sócmhainní Reatha				
Stoc		73,600		
Árachas réamhíoctha		1,000		
Féichiúnaithe		52,900	127,500	
Lúide Creidiúnaithe: **suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain**				
Creidiúnaithe		82,300		
Banc		11,900		
Speansais dlite		3,700	97,900	29,600
				791,000
Maoinithe ag				
Caipiteal agus Cúlchistí				
Údaraithe - 750,000 gnáthscair @ €1 an ceann				
Eisithe - 480,000 gnáthscair @ €1 an ceann		480,000		
Scairbhiseach		75,000		
Iarmhéid brabúis agus caillteanais		236,000		791,000
				791,000

Rinneadh na bearta seo a leanas le linn 2014:

Ean Cheannaigh Vata Teo. gnólacht béal dorais ar 01/01/2014 a chuimsigh foirgnimh €240,000, veaineanna seachadta €42,000 agus creidiúnaithe €54,000. Glanadh an praghas ceannaigh trí 220,000 scair in Vata Teo. a thabhairt don díoltóir ar bhiseach 20c an scair.

Fea Ghlac creidiúnaí a raibh €2,500 dlite dó ag Vata Teo. le cuisneoir/reoiteoir, a raibh luach €2,200 air de réir na leabhar, mar shocrú iomlán ar an bhfiach. Chosain an cuisneoir/reoiteoir seo €4,000.

Aib Shocraigh Vata Teo. an talamh agus na foirgnimh a athluacháil ar 01/04/2014 ag €990,000. Sciar na talún sa luach nua ná €170,000.

Bea Fuarthas ráiteas bainc ag deireadh na Bealtaine a léirigh dochar díreach de €3,600 chun árachas dóiteáin a íoc don bhliain dar críoch 31/03/2015, agus aistriú creidmheasa €8,600 chun 10 mí de chíos infhála roimh ré a chlúdach ó 1 Bealtaine.

Iúil Rinneadh veain seachadta, a chosain €15,000 agus a raibh luach €3,000 uirthi de réir na leabhar, a thrádáil isteach in aghaidh veain nua a chosain €24,000 ar 01/07/2014. Rinneadh lamháltas €4,500 i leith na seanveain.

Samh Fuarthas íocaíocht €1,260 ó T Mac Donncha, féichiúnaí, ar díscríobhadh a fhiach cheana agus a dteastaíonn uaidh anois trádáil le Vata Teo. arís. Is ionann sin agus 90% den bhunfhiach agus ghabh an féichiúnaí air féin an chuid eile den fhiach a íoc i mí Eanáir 2015. An lá céanna díoladh earraí ar luach €720 ar cairde le Mac Donncha. Seo ardú marcála de 20%.

Noll Tá dímheas le déanamh ar na foirgnimh don bhliain de réir ráta 2% dá luach ar 01/04/2014.
Déan veaineanna seachadta a dhímheas de réir ráta 20% dá gcostas sa bhliain ón dáta ceannaigh go dtí an dáta díola.

Iarrtar ort:
An tionchar a bhí ag gach ceann de na bearta thuas ar an tsócmhainn ábhartha agus ar an dliteanas ábhartha a thaifeadadh i ráiteas táblach, agus na sócmhainní agus na dliteanais iomlána ar 31/12/2014 a aimsiú.

(60 marc)

4. Cuntais Feirme

Ar shócmhainní agus ar dhliteanais Sheáin agus Elaine Uí Dhálaigh, a bhfuil gnó feirmeoireachta measctha ar siúl acu, ar 01/01/2014 tá: Talamh agus Foirgnimh ar chostas €450,000; Feithiclí agus Innealra ar chostas €82,000; Leictreachas dlite €330; Luach Eallaigh €60,000; Luach Caorach €24,000; Seic bainne dlite €1,800; Stoc Breosla €620; Ioncam Infheistíochta 3 mhí dlite €300.

Is achoimre é seo a leanas a baineadh as a leabhar seic-íocaíochtaí agus a leabhar lóisteála don bhliain dar críoch 31/12/2014:

Lóisteálacha	€	Íocaíochtaí Seic	€
Iarmhéid 01/01/2014	27,200	Leasachán	2,500
Bainne	29,000	Speansais ghinearálta feirme	14,200
Caoirigh	28,000	Pá déirí	2,600
Eallach	14,000	Caoirigh	18,500
Uain	10,400	Eallach	12,600
Laonna	6,500	Solas, teas agus breosla	2,210
Íocaíocht Aonair – Caoirigh	2,100	Innealra	6,200
Íocaíocht Aonair – Eallach	3,500	Deisiúcháin	5,000
Olann	1,400	Táillí tréidliachta agus cógais	2,480
Préimh foraoiseachta	1,800	Iasacht Bhainc móide ús 18 mí de réir 6% sa bhliain ar 30/4/2014	21,800
Ús ó Bhanna Infheistíochta 3%	600	Iarmhéid 31/12/2014	36,120
	€124,500		€124,500

Tá an t-eolas agus na treoracha seo a leanas le cur san áireamh:

		Eallach	**Caoirigh**
(i)	Luach Beostoic ar 31/12/2014 ná	€75,000	€23,000

(ii) Táirgí feirme a d'úsáid an teaghlach le linn na bliana – Bainne €750; Uaineoil €580.

(iii) Cuimsíonn táillí tréidliachta agus cógais seic d'árachas sláinte an teaghlaigh de €1,500.

(iv) Tá speansais ghinearálta feirme, leasachán agus táillí tréidliachta agus cógais le cionroinnt sa chóimheas 70% ar 'Eallach agus Bainne' agus 30% ar 'Caoirigh'.

(v) Tá speansais agus costais eile le cionroinnt sa chóimheas 75% ar an bhfeirm go ginearálta agus 25% ar an teaghlach.

(vi) Tá soláthar le déanamh do dhímheas orthu seo a leanas:
Feithiclí agus Innealra ar ráta 10% den chostas sa bhliain.
Talamh agus Foirgnimh de réir 2% sa bhliain. (Chosain an talamh €175,000.)

(vii) Ar 31/12/2014 bhí seic Bainne €1,500 dlite, bhí €450 dlite do Chreidiúnaithe ar leasachán agus b'fhiú €560 an Stoc Breosla.

Iarrtar ort:

(a) Ráiteas Caipitil don fheirm ar 01/01/2014 a ullmhú. (20)

(b) Cuntas Anailíse Fiontair do 'Eallach agus Bainne' agus 'Caoirigh' don bhliain dar críoch 31/12/2014 a ullmhú. (20)

(c) Cuntas Ginearálta Brabúis & Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2014 a ullmhú. (10)

(d) Cuntas Tarraingtí Mhuintir Uí Dhálaigh a ullmhú. (5)

(e) (i) Cad chuige a n-ullmhaíonn feirmeoir Cuntas Ginearálta Brabúis & Caillteanais?
(ii) Tabhair breac-chuntas ar na buntáistí a bhaineann le cuntais anailíse fiontair a ullmhú d'fheirm. (5)

(60 marc)

ROINN 2 (200 marc)
Freagair **DHÁ** cheist ar bith

5. Léirmhíniú ar Chuntais

Baineadh na figiúirí seo a leanas as Cuntais Chríochnaitheacha GJ cpt, déantóir san earnáil phróiseála bia, don bhliain dar críoch 31/12/2014. Tá caipiteal údaraithe de €900,000 ag an gcuideachta atá comhdhéanta de 800,000 gnáthscair ar €1 an ceann agus 100,000 scair thosaíochta 5% ar €1 an ceann. Tá 650,000 gnáthscair agus na scaireanna tosaíochta 5% go léir eisithe ag an ngnólacht cheana féin.

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2014	
	€
Díolacháin	878,000
Costas earraí a díoladh	(720,000)
Speansais oibriúcháin don bhliain	(90,000)
Ús	(14,000)
Glanbhrabús	54,000
Díbhinní íoctha	(44,000)
Brabús coinnithe	10,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2014	15,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 31/12/2014	25,000

Cóimheasa agus eolas don bhliain dar críoch 31/12/2013

Tuilleamh in aghaidh na gnáthscaire	9.1c
Díbhinn in aghaidh na gnáthscaire	8.0c
Cumhdach úis	6 huaire
Mearchóimheas	0.90 le 1
Toradh ar chaipiteal in úsáid	8.2%
Luach margaidh gnáthscaire	€0.97
Giaráil	28%

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2014	**€**	**€**
Sócmhainní Seasta		855,000
Infheistíochtaí (luach margaidh ar 31/12/2014 – €100,000)		110,000
		965,000
Sócmhainní Reatha (stoc €51,500 agus		
féichiúnaithe €80,000 san áireamh)	131,500	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain		
Creidiúnaithe Trádála	(121,500)	10,000
		975,000
Maoinithe ag		
Bintiúir 7% (Faoi urrús 2016)		200,000
Caipiteal agus Cúlchistí		
Gnáthscaireanna @ €1 an ceann	650,000	
Scaireanna tosaíochta 5% @ €1 an ceann	100,000	
Iarmhéid brabúis agus caillteanais	25,000	775,000
		975,000

Luach margaidh gnáthscair amháin **€0.95 ar 31/12/2014**.

(a) **Iarrtar ort iad seo a leanas a ríomh do 2014**: (déan an t-áireamh go **dhá** aonad dheachúlacha de réir mar is cuí).

(i) An stoc tosaigh más é ráta láimhdeachais an stoic bunaithe ar an meánstoc ná 12.
(ii) An tuilleamh in aghaidh na scaire.
(iii) An toradh díbhinne.
(iv) Cóimheas praghais le tuilleamh.
(v) An cumhdach úis. (50)

(b) Infheisteoir is ea Tomás Ó Murchú atá ag smaoineamh ar 150,000 de na scaireanna atá eisithe ag GJ cpt cheana féin a cheannach ar 90c an ceann. Tá sé i gceist aige €50,000 dá choigilteas féin a úsáid agus gheobhadh sé an chuid eile ar iasacht ag ráta seasta 9%. D'iarr Tomás comhairle ortsa, Barra Ó Riain, Comhairleoir Airgeadais. Scríobh tuairisc chuig Tomás le do chuid moltaí. Bíodh cóimheasa ábhartha agus eolas eile san áireamh i do thuairisc. (40)

(c) Luaigh na teorainneacha atá le hanailís chóimheasa mar theicinic anailís airgeadais. (10)

(100 marc)

6. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Seo a leanas na Cláir Chomhardaithe do Ó Cuaig cpt, mar a bhí ar 31/12/2013 agus 31/12/2014.

Cláir Chomhardaithe mar a bhí ar	**31/12/2014**		**31/12/2013**	
Sócmhainní Seasta	**€**	**€**	**€**	**€**
Costas	640,000		470,000	
Lúide dímheas carntha	(200,000)	440,000	(80,000)	390,000
Sócmhainní Airgeadais				
Infheistíochtaí ar a gcostas		100,000		200,000
Sócmhainní Seasta				
Stoc	350,000		295,000	
Féichiúnaithe	170,000		110,000	
Lúide soláthar in aghaidh drochfhiach	(8,500)		(5,500)	
Urrúis Rialtais	56,000		----------	
Airgead Tirim	34,000		60,000	
	601,500		459,500	
Lúide Creidiúnaithe: **suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain**				
Creidiúnaithe trádála	202,000		235,000	
Banc	18,000		31,000	
Cáin	55,000		47,000	
	275,000	326,500	313,000	146,500
		866,500		736,500
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: **suimeanna dlite tar éis níos mó ná aon bhliain amháin**				
Bintiúir 10%		180,000		130,000
Caipiteal agus Cúlchistí				
Gnáthscaireanna @ €1 an ceann	310,000		250,000	
Scairbhiseach	15,000		---------	
Cuntas brabúis agus caillteanais	361,500	686,500	356,500	606,500
		866,500		736,500

Tá an t-eolas seo a leanas ar fáil freisin:

1. Eisíodh 60,000 scair ar €1.25 an scair.
2. Sócmhainní seasta a chosain €50,000, agus ar soláthraíodh dímheas iomlán de €25,000 ina leith, díoladh ar €30,000 iad.
3. Eisíodh Bintiúir €50,000 ar 01/01/2014.
4. Íocadh díbhinní de luach €55,000 san iomlán le linn na bliana.
5. Gearradh cáin €65,000 ar bhrabúis na bliana 2014.
6. Infheistíochtaí a chosain €100,000, díoladh ar airgead tirim iad ar a luach de réir na leabhar.

Iarrtar ort:

(a) (i) Cuntas Brabúis agus Caillteanais Giorraithe a ullmhú chun an brabús oibriúcháin don bhliain dar críoch 31/12/2014 a fháil.

(ii) Ráiteas ar Shreabhadh Airgid le haghaidh Ó Cuaig cpt don bhliain dar críoch 31/12/2014 a ullmhú, ráitis Imréitigh san áireamh. (88)

(b) (i) Tabhair breac-chuntas ar na cuspóirí atá le ráitis faoi shreabhadh airgid.

(ii) Mínigh cén fáth gur tháinig ísliú ar iarmhéid airgid na cuideachta bíodh is gur tuilleadh brabús i rith 2014. (12)

(100 marc)

7. Taifid Neamhiomlána

Ar 01/01/2014, cheannaigh A. Ó Murchú gnólacht ar €220,000 a chuimsigh na sócmhainní inláimhsithe agus na dliteanais seo a leanas: Áitreabh €180,000; Stoc €17,000; Féichiúnaithe €18,000; Árachas 3 mhí réamhíoctha ar an Áitreabh €1,200; Creidiúnaithe Trádála €22,500; Pá dlite €1,800 agus Airgead Tirim €400.

Le linn 2014 níor choinnigh Ó Murchú sraith iomlán cuntas ach bhí sé in ann an t-eolas seo a leanas a chur ar fáil ar 31/12/2014.

Íocaíochtaí Airgid:	Lóisteálacha €110,000, Speansais Ghinearálta €45,800, Ceannacháin €86,200.
Íocaíochtaí Bainc:	Creidiúnaithe €42,100, Solas agus Teas €6,800, Ús €1,500, Préimh bhliantúil Árachais ar an Áitreabh €3,800, Buanordú do Chumann Carthanachta €3,000, Veaineanna Seachadta €35,200.
Lóisteálacha Bainc:	Féichiúnaithe €34,000, Airgead Tirim €110,000, Díbhinní €4,000.

Gach seachtain i rith na bliana thóg Ó Murchú earraí dar luach €100 as an stoc agus airgead €120 le haghaidh speansais teaghlaigh.

Thóg Ó Murchú €120,000 ar iasacht ar 01/09/2014 agus baineadh úsáid as cuid de chun seomra taispeántais béal dorais a cheannach ar chostas €90,000. Úsáideadh an chuid eile den iasacht chun troscán a cheannach. Socraíodh go n-íocfadh Ó Murchú ús ar lá deiridh gach míosa de réir ráta 5% sa bhliain. Bhí an tsuim chaipitil le haisíoc ina cnapshuim sa bhliain 2022 agus, chun soláthar a dhéanamh dó seo, bhí an banc le €1,250 a aistriú ar lá deiridh gach míosa ó chuntas gnó Uí Mhurchú go ciste infheistíochta ag tosú ar 30/09/2014.

Mheas Ó Murchú gur cheart 25% den troscán, 20% den ús *iníoctha* don bhliain agus 25% den solas agus teas a *úsáideadh* a chur i leith na roinne príobháidí den áitreabh.

Ar 31/12/2014 bhí earraí le luach díola €6,000 a díoladh ar cairde le marcáil suas de 20% dá gcostas nach ndearnadh iad a thaifeadadh sna leabhair. Eisíodh sonrasc chuig an bhféichiúnaí ar an dáta céanna. Bhí na hearraí sa trádstóras fós agus cuireadh san áireamh iad sa stoc ar deireadh.

Cuimsithe i sócmhainní agus dliteanais an ghnólachta ar 31/12/2014 bhí: Stoc €16,200, Féichiúnaithe €20,400, Creidiúnaithe Trádála €32,600, Airgead Tirim €600, Leictreachas dlite €380 agus €30 Úis a thuill an ciste go dáta.

Iarrtar ort:

(a) Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2014.
(Taispeáin do chuid oibre) (52)

(b) Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2014. **(Taispeáin do chuid oibre)** (40)

(c) Mínigh 'Coincheap na bhFabhruithe' agus an fáth a bhfuil sé chomh tábhachtach i gcleachtas na Cuntasaíochta. (8)

(100 marc)

ROINN 3 (80 marc)
Freagair ceist AMHÁIN

8. Luacháil Stoic agus Buiséadú Solúbtha

(a) Luacháil Stoic

Siopa miondíola is ea Mac Seóin Teo. a cheannaíonn agus a dhíolann earra amháin. Baineann an t-eolas seo a leanas le ceannacháin agus le díolacháin don bhliain 2014.

Tréimhse	Ceannacháin ar Creidmheas	Díolacháin ar Creidmheas	Díolacháin ar Airgead
01/01/2014 – 31/03/2014	4,500 @ €6 an ceann	1,200 @ €10 an ceann	1,100 @ €11 an ceann
01/04/2014 – 30/06/2014	2,400 @ €7 an ceann	2,200 @ €11 an ceann	1,400 @ €12 an ceann
01/07/2014 – 30/09/2014	1,400 @ €6 an ceann	1,400 @ €10 an ceann	1,600 @ €13 an ceann
01/10/2014 – 31/12/2014	2,600 @ €8 an ceann	1,600 @ €11 an ceann	1,100 @ €13 an ceann

Ar 01/01/2014 bhí stoc tosaigh de 5,200 aonad ann @ €6 an ceann.

Iarrtar ort:
(i) An modh 'Is túisce isteach/Is túisce amach' (FIFO) a úsáid chun luach an stoic dheiridh a ríomh.
(ii) Cuntas trádála a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2014.
(iii) Tabhair breac-chuntas ar na himpleachtaí a bhaineann le luacháil neamhchruinn stoic.

(b) Déanann Ó Beoláin Teo. aon táirge amháin do thionscal na heitlíochta. Rinneadh taifead ar na costais táirgthe agus na leibhéil aschuir seo a leanas le linn Iúil, Lúnasa agus Mheán Fómhair 2014:

Leibhéil Aschuir	**70%**	**85%**	**95%**
Aonaid	21,000	25,500	28,500
Costais	**€**	**€**	**€**
Ábhair Dhíreacha	315,000	382,500	427,500
Saothar Díreach	231,000	280,500	313,500
Forchostais Táirgeachta	106,800	126,960	140,400
Forchostais eile	71,800	86,200	95,800
Speansais riaracháin	35,000	35,000	35,000
	759,600	911,160	1,012,200

Buiséadaíodh an brabús mar 20% de na díolacháin.

Iarrtar ort:
(i) Na **forchostais táirgeachta** agus na **forchostais eile** a roinnt ina ngnéithe seasta agus athraitheacha.
(ii) Buiséad Solúbtha a ullmhú do Leibhéal Gníomhaíochta 90% agus úsáid á baint as prionsabail na Costála Imeallaí, agus an cion tairbhe a thaispeáint.
(iii) Mínigh costais 'inrialaithe' agus 'dorialaithe' le samplaí.

(80 marc)

9. Buiséadú Airgid

Tá Reitreo Teo. ag réiteach le dul i mbun gnó ar 01/07/2016 agus rinneadh an réamhaisnéis seo a leanas don chéad sé mhí trádála:

	Iúil	**Lúnasa**	**M. Fómh.**	**D. Fómh.**	**Samhain**	**Nollaig**	**Iomlán**
Díolacháin	420,000	440,000	580,000	590,000	620,000	625,000	3,275,000
Ceannacháin	180,000	220,000	260,000	265,000	340,000	370,000	1,635,000

(i) Is é an praghas díola a bhfuil súil leis ná €50 an t-aonad.

(ii) Meastar go mbeidh an patrún bailiúcháin ó Fhéichiúnaithe mar seo a leanas:

Custaiméirí Airgid Gheofar 20% den ioncam ó dhíolacháin ar airgead síos agus lamhálfar lascaine airgid de 5%.

Custaiméirí Creidmheasa Gheofar 80% den ioncam ó dhíolacháin ó chustaiméirí creidmheasa. Íocfaidh na féichiúnaithe seo 50% dá gcuid billí sa mhí i ndiaidh díola agus an fuílleach sa dara mí i ndiaidh díola.

(iii) Meastar go mbeidh an patrún íocaíochta ó cheannacháin airgid mar seo a leanas:

Soláthraithe Creidmheasa Íocfar as 50% de na ceannacháin sa mhí i ndiaidh iad a cheannach nuair a gheofar lascaine airgid 2%. Íocfar as an gcuid eile de na ceannacháin sa dara mí i ndiaidh iad a cheannach.

(iv) Íocfar speansais an ghnólachta mar seo a leanas:

Costais Mheasta Pá €60,000 iníoctha gach mí de réir mar a thabhaítear iad.
Forchostais athraitheacha €10 in aghaidh an aonaid iníoctha de réir mar a thabhaítear iad.
Forchostais sheasta (dímheas san áireamh) €65,000 in aghaidh na míosa, iníoctha de réir mar a thabhaítear iad.

Costais Chaipitiúla Ceannófar trealamh ar chostas €42,000 ar 1 Iúil agus beidh saol úsáideach 5 bliana aige. Chun an trealamh sin a cheannach, gheofar iasacht €36,000 ar ús 6% sa bhliain. Beidh an tsuim chaipitil le haisíoc i 36 tráthchuid chothroma ag tosú ar 1 Lúnasa. Íocfar an t-ús do gach mí ar lá deiridh gach míosa, bunaithe ar mhéid na hiasachta fós le híoc ar an dáta sin.

Iarrtar ort:

(a) Buiséad airgid a ullmhú do na sé mhí Iúil go Nollaig 2016.
(b) Cuntas buiséadaithe brabúis agus caillteanais a ullmhú do na sé mhí dar gcríoch 31/12/2016.
(c) (i) Cad iad na roghanna atá ag (a) gnólacht a bhfuil barrachas airgid aige agus (b) gnólacht a bhfuil easnamh airgid air?
(ii) Ar bhonn an bhuiséid airgid atá ullmhaithe agat cén chomhairle a chuirfeá ar bhainistíocht Reitreo Teo.?

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán